

Od redakcji

Proponując lekturę czwartego już numeru „Czytania Literatury”, zabieramy Państwa w podróż po krainie nie do końca odkrytej i opisanej, zmieniającej się na naszych oczach, a przez to wymykającej systematyzacjom: po krainie literatury najnowszej. W pogłębionej refleksji literaturoznawczej prezentujemy różnorodne punkty na jej mapie: od prozatorskich, przez poetyckie, po te oznaczone sygnaturą dokumentu osobistego. Wędrowkę zaczynamy zaś od terenów pisarstwa kobiecego, które w XXI wieku znalazło wiele niebanalnych, odważnych, frapujących myślowo i artystycznie, a niekiedy i bulwersujących co wrażliwszych czytelników reprezentacji.

Wraz z autorami studiów pomieszczonych w pierwszej części pisma zachęcamy do spotkań – przez pryzmat nowych perspektyw badawczych – z twórczością Joanny Bator, Ingi Iwasiów, Doroty Masłowskiej, Izabeli Filipiak i Agaty Tuszyńskiej, by odkrywczo spojrzeć na kwestie kobiecej pamięci, post-pamięci i percepcji, na problem kształtowania płci kulturowej w przestrzeni publicznej/prywatnej oraz definiowania tożsamości, o której niełatwo mówić w świecie sztuczności i dominacji pozorów, wreszcie – na istotę kobiecości, którą może okazać się... potworność.

Męskie pisanie XXI-wieczne reprezentują w numerze Adam Wiedemann i Jacek Dukaj – ten drugi czytany przez pryzmat wychodzącego poza ramy humanizmu nurtu z pogranicza nauk ścisłych. Natomiast z perspektywy zakorzenionego już w literaturoznawstwie egzystencjalizmu Heideggerowskiego proponujemy spojrzeć na arcydzieło Wiesława Myśliwskiego *Kamień na kamieniu*.

W dziale „Czytanie tradycji” poświęcamy uwagę relacji kultury współczesnej do dziedzictwa romantyzmu i związanych z nim stereotypów, wskazując próby mierzenia się z ową schedą: poprzez bunt, odrzucenie i petyfikację po ożywcze polemiczne przetworzenia (od futurystów po Masłowską i dalej). Zachęcamy też do przyjrzenia się modernizmowi, m.in. do komparatystycznego, uzupełniającego lekturę pierwszej części pisma, spojrzenia na twórczość Zofii Nałkowskiej oraz Iryny Wilde, tworzących „nową literaturę kobiecą”. Dział ten, nieco przewrotnie, zamykamy wnikliwym tekstem rekonstruuującym koncepcję pisarstwa Tadeusza Kantora, awangardzisty otwierającego nowe tradycje w sztuce, borykającego się ze słowem, mającym ułatwić artyście zapanowanie nad procesem twórczym.

W dalszych partiach numeru zachęcamy do podjęcia trudu refleksji, czym jest dziś czytanie literatury i jak ona powstaje. Przewodnikiem w drugiej z tych kwestii będzie dla Czytelników Andrzej Stasiuk, opowiadający o związkach pisania i podróży.

Gorąco zachęcamy oczywiście do zapoznawania się z historią łódzkiej humanistyki i do śledzenia tego, co dzieje się u nas na bieżąco, a więc do lektury wywiadu z wybitną teoretyk literatury Profesor Teresą Cieślukowską, relacji z wizyty znakomitego semiologa Umberta Eco, który w 2015 roku odebrał doktorat *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego, a także not o książkach naszych humanistów.